

De school voor
afgeschreven
kinderen

roman

JOANNA GOODMAN

De auteur van *Het huis voor ongewenste meisjes*

Ik wil jullie het verhaal vertellen van hoe jullie zijn ontstaan, en dat jullie begrijpen waarom ik het heb gedaan. Ik weet dat ik dingen heb gedaan die pure waanzin waren. Er zijn mensen die vonden dat ik te ver ben gegaan, dat ik was ontspoord. Er waren momenten dat ik dat zelf ook dacht. Maar hoe vreemd en surrealistisch het allemaal ook lijkt, voor mij zat er een zekere logica in, hoe pervers die mischien ook was.

Het is het meer dan waard geweest, kan ik jullie zeggen. Jullie zijn het waard geweest. En als ik voor dezelfde keuze zou worden gesteld, zou ik het opnieuw doen. Ik daag iedere vrouw die zich in mijn situatie bevindt uit om af te zien van de onvoorziene kans die me werd geboden, om de nederlaag te verkiezen boven de oplossing die me op miraculeuze wijze in de schoot werd geworpen.

Ik heb mezelf nooit gezien als iemand die zich door niets laat weerhouden om te bereiken wat ze wil, maar het afgelopen jaar heeft aangetoond dat ik zo iemand wel ben. Ik heb in mezelf een egoïsme en een onvermurwbaarheid ontdekt waarvan ik nooit heb geweten dat ik ze had. Die eigenschappen hoeven niet per se slecht te zijn, zeker niet voor iemand als ik. Iemand die zelden iets van anderen eist.

Jullie hebben dit in mij teweeggebracht, dit verlangen naar jullie, groter dan wat ook ter wereld, zelfs groter dan mijn behoefte om het iedereen naar de zin te maken, om een goedkeurend knikje te krijgen en altijd alleen maar redelijk te zijn. Wat ik heb gedaan, was verre van redelijk. Niets in dit verhaal komt overeen met de vrouw die ik dacht dat ik was.

Jullie hebben me aangespoord te strijden, te doen wat niemand van me verwachtte, en om absoluut meedogenloos te zijn in het verwezenlijken van mijn ambities. Het mooiste van alles was dat ik, hoe harder ik moest knokken – niet alleen voor jullie maar ook voor de waarheid – steeds blijer met mezelf begon te worden.

Blijkbaar verschil ik helemaal niet zo veel van Cressida. Daar hebben jullie je leven aan te danken.

I

Toronto, september 2015

Lille is dood.

Kersti leest de brief, in de onschuldig ogende envelop van haar literair agent, Rona Sharpe, nog eens helemaal over. Toen ze de envelop openscheurde, had ze het gebruikelijke overzicht van haar royalty's verwacht, met Rona's bekende *Voor je administratie* erboven geschreven. Maar in de envelop zat een tweede envelop, geadresseerd aan Kersti Kuusk-Wax, p/a Rona Sharpe Literair Agentschap. Het poststempel was van de staat Connecticut en op de achterkant stond alleen de naam *Robertson* geschreven.

Kersti opende de envelop en las de gele Post-it van Lilles moeder, die ze op de brief had geplakt.

*Kersti, we vonden deze brief in Lilles computer nadat ze was overleden. Ik heb er niet aan gedacht, totdat ik de uitnodiging voor het 100-jarig bestaan van het Lycée ontving. Lilles brief is niet af, maar ik stuur hem je toch maar. Hartelijke groet,
Jaqueline Robertson*

Kersti kreeg een droge mond. Nadat ze was overleden? Met tintelende vingertoppen vouwde ze de brief open. Na al die jaren van stilte opeens een brief? Daar begreep ze niets van.

Lieve Kersti,

Smak, smak, smak. Allereerst drie dikke zoenen voor jou. Ik weet dat het lang geleden is, maar ik heb je schrijverscarrière gevolgd

en heb je laatste twee boeken gelezen. Ik ben zo blij voor je. Moonset over Tallinn vond ik geweldig. Ik ben op zoek geweest naar The Ski Maker's Daughter, maar die schijnt niet meer te bestaan.

Je volgende boek zal ik helaas niet lezen. Ik heb niet lang meer te leven.

Nadat ik was afgestudeerd aan het Lycée – ik heb het jaar afgemaakt... tja, waar moest ik anders naartoe – ben ik aangenomen op Brown en is het me gelukt mijn doctoraal Psychologie te halen. Even heb ik gespeeld met de mogelijkheid om Jungiaans psychoanalytica te worden. Ha! Uiteindelijk leek het me beter om de toch al kwetsbare psyche van mijn eventuele toekomstige cliënten niet verder te ondermijnen, dus heb ik een paar fotografiecursussen gedaan. Ik ben dol op fotograferen. Ik heb zelfs een expositie gehad in een kleine galerie in Williamsburg, in 1999, maar ik merkte al gauw dat mijn zelfvertrouwen daar nog niet aan toe was... dat onbekende mensen een oordeel velden over mijn werk dat daar open en bloot aan de muur hing. Zelfs de positieve aandacht gaf me een ongemakkelijk gevoel. Ik heb niks verkocht, zo goed was ik blijkbaar ook weer niet, dus ben ik het erbij blijven doen, als hobby.

Ik heb een bescheiden leven geleid, zelfs naar mijn eigen maatstaven. Ik had veel meer kunnen bereiken – er huist namelijk een redelijk scherp intellect in deze verwrongen geest – maar mijn verlangens en ideeën leken nooit te stroken met mijn drang om ze te verwezenlijken.

Angst. Dat was voor mij het probleem. Ik ben altijd het kind gebleven dat zich het liefst in een hoekje terugtrok. Het enige waarvoor ik nooit bang ben geweest, vreemd genoeg, is de dood. Ik was bang dat mensen me niet mochten, dat ik niet goed genoeg was, dat ik hun aandacht niet waard was, dat ik niet mooi genoeg was, dat ik niet gelukkig, nuttig of productief kon zijn. Het was de angst dat mensen me zouden doorzien, dat ik veroordeeld, afgewezen en in de steek gelaten zou worden.

Maar voor de dood ben ik nooit bang geweest. Wat maar goed

is ook, blijkt nu. Ken je dat boek Het Geheim, dat een paar jaar geleden zo in was? Iedereen had het over de Wet van de Aantrekkingskracht, dat je alles wat je in het leven wilt naar je toe kunt trekken door er alleen maar aan te denken. Maar het omgekeerde was net zo goed waar: dat je alles wat je níét wilt ook naar je toe trekt als je er te veel aan denkt. Het hele concept was natuurlijk sterk vereenvoudigd en gepopulariseerd, maar helemaal onwaar is het niet. Ik geloof dat de angst die ik in me had zich uiteindelijk heeft gevormd tot de tumor die zich in mijn borst heeft genesteld. Stadium 4, toen de eerste diagnose werd gesteld. Zeventien aangetaste lymfeklieren. Dat is veel angst.

Het proces van het sterven brengt een hoop shit naar boven, Kerst. Deze brief is niet bedoeld als een bekentenis, maar ik heb in de loop der jaren veel dingen voor mezelf gehouden. Ik vraag me nu af of ik ze niet met iemand had moeten delen, of op z'n minst met een psychiater. Ik stel me voor dat alles wat ik heb verzwegen voortleeft in die tumor. Ken je het verhaal 'Haarbal' van Margaret Atwood? Van die hoofdpersoon die een tumor chirurgisch heeft laten verwijderen, hem op formaldehyde heeft laten zetten, een plek op de schoorsteenmantel heeft gegeven en hem 'Haarbal' noemt? Zo zie ik mijn tumoren ook, want ik heb er inmiddels een heleboel... in mijn botten, mijn lever, mijn ruggengraat...

Ik weet dat het als een cliché van een stervende klinkt, maar er zijn nog steeds een paar dingen die me dwarszitten:

- 1. Ik geloof niet dat Cressida's 'val' een ongeluk was.*
- 2. Volgens mij staat er een beschuldigende aanwijzing in het Helvetiërs-grootboek. Ik denk dat Deirdre het heeft, zo niet: waar is het dan?*
- 3. Ik vraag me af of Magnus iets heeft gezien, want ik heb hem die avond Huber House uit zien komen.*
- 4. Ik wou dat ik eerder mijn mond open had gedaan.*
- 5.*

Hier eindigt de brief abrupt. Het is duidelijk dat Lille meer te zeggen had. Misschien was ze te ziek om door te gaan. Of misschien worstelde ze met de vraag hoeveel ze nog meer moest prijsgeven, en was ze overleden voordat ze tot een antwoord was gekomen.

Kersti beseft dat ze nog steeds bij haar bureau staat, en ze ploft neer in haar stoel.

Lille is dood.

Ze blijft even zitten terwijl ze probeert te herkennen wat ze nu voelt. Ze heeft Lille al bijna twintig jaar niet gezien, dus het is geen fysiek gemis; het is een ander soort verdriet, een matte droefenis die meer te maken heeft met haar herinneringen aan die hele periode, aan wat haar en de anderen is overkomen dat voor altijd een eind heeft gemaakt aan hun hoopvolle zoektocht naar hun vrijere zelf.

Lille was een apart, bijzonder empathisch meisje dat zo opgelaten en ongemakkelijk in het leven stond dat het bijna tastbaar was. Haar overgevoeligheid was een aandoening, als een zenuw die blootligt. Er zijn mensen die te jong sterven, wat niemand dan echt verbaast. Lilles dood, hoe tragisch ook, is er zo een. Ze leek altijd gehuld in een wolk van droefenis, alsof ze het leven afwees, met een matte gelatenheid die je niet eeuwig kunt volhouden.

Cressida was het tegenovergestelde. Zij was 'het leven' zelf. Een en al schoonheid, vitaliteit en een prachtige toekomst in het verschiep, dat alles samengepakt in die ene perfecte persoon. Cressida was de belichaming van kracht, zowel innerlijk als uiterlijk. Ze was onvergetelijk en de impact die ze op anderen had leek zelfs nauwelijks af te nemen als ze er zelf niet bij was.

Nu zijn ze allebei van haar weggenomen en begint haar verdriet over Cressida's ongeluk, dat ze zo lang heeft onderdrukt, zich in haar te roeren. Ze voelt het al, in haar borst, haar keel en haar hoofd. Terwijl ze de brief opvouwt en in de bovenste la legt – alsof ze kan voorkomen dat de waarheid zich met haar leven bemoeit als ze die opbergt – weet Kersti dat het bericht over Lilles dood, zo kort na de uitnodiging van het Lycée, haar zal dwingen om de tsunami van verdriet en schuldgevoelens, die ze sinds haar achttiende heeft onderdrukt, over zich heen te laten komen.

De uitnodiging voor de viering van het honderdjarig bestaan hangt

met een magneetje op het planboard boven haar bureau. Ze kijkt ernaar, nog steeds onzeker of ze ernaartoe moet gaan of niet. De tijd die ze in Zwitserland heeft doorgebracht was de mooiste van haar leven; de manier waarop die ten einde kwam het ergste wat ze ooit heeft meegemaakt.

*Hierbij nodigen we u uit voor de viering van het 100-jarig bestaan van het Lycée International Suisse op 11 juni 2016.
1005 Lausanne, Zwitserland*

In de envelop van de uitnodiging zat ook een brief.

Beste Kersti,

In 1916 heeft het Lycée zijn deuren geopend om een handvol studenten het best mogelijke onderwijs te bieden. Al gauw werden we toegelaten tot de European Council of International Schools en door de Zwitserse overheid officieel erkend als onderwijsinstituut. Vanaf 1925 begonnen we als gemengde school en hoewel we trots zijn op de vele grootse prestaties van onze mannelijke studenten, hebben we voor ons jubileum de ‘Honderd Vrouwen van het Lycée’ geselecteerd, om een beeld te geven van de succesvolle manier waarop we in de afgelopen eeuw jonge meisjes hebben geholpen om hun volledige potentieel te bereiken en tot zelfstandige wereldburgers te maken.

In 2016 zal het Lycée International Suisse zijn 100-jarig bestaan vieren. Het doet ons genoegen je te berichten dat jij bent uitgekozen als een van onze ‘Honderd Vrouwen van het Lycée’, voor wat je op het gebied van de literaire kunsten hebt bereikt, en we nodigen je uit om op de Garden Party van ons 100-jarig bestaan, op zaterdag 11 juni 2016, een van de gastsprekers te zijn.

Wat zou Cressida ervan hebben gevonden dat Kersti was uitgekozen als een van de honderd vrouwen van het Lycée? Ze zou Kersti, die zich toch wel gevleid voelde, waarschijnlijk midden in haar gezicht hebben uitgelachen.

Toen Kersti na het ongeluk uit Lausanne was vertrokken, had het haar moeite gekost om níét voortdurend aan Cressida te denken. Ze was er zo depressief en in zichzelf gekeerd van geworden, dat ze doelbewust had besloten die weg niet langer te gaan. Ze had zich vanaf dat moment niet langer laten leiden door haar herinneringen, goed of slecht of surrealistisch, had zich niet meer teruggetrokken in dat duistere, diepe deel van haar geest en had zichzelf gedwongen om door te gaan met haar eigen leven. Dat had wel betekend dat alle onbeantwoorde vragen waarmee ze was blijven zitten, onbeantwoord zouden blijven, maar dat had haar in de loop der jaren steeds minder dwarsgezet. En nu is het er opeens weer, het slapende beest dat na al die jaren wakker wordt, dat zijn klauwen naar haar uitstrekt en haar vastbesloten terugtrekt naar de problemen van toen. Niet dat het haar verbaast. Je moet wel heel arrogant zijn als je denkt dat je het verleden zomaar kunt ontvluchten, en arrogant is Kersti nooit geweest. Cressida wel, maar zij niet.

Ze opent de la van haar bureau en haalt Lilles brief er weer uit. Ze leest hem opnieuw en merkt dat de opmerking over Magnus haar aan het denken zet. *Ik heb hem die avond Huber House uit zien komen...*

Lilles brief is een welkome afleiding van haar laatste, gespannen gesprek met Jay. Ze staat op, laat de brief op haar bureau liggen en gaat naar de kelder, waar ze de kartonnen doos met het woord LYCEE uit de kast trekt. In de doos zitten haar rapporten, fotoalbums, jaarboeken en een schoenendoos vol aandenkens: een bierviltje van Bière Cardinal... *moment d'amitié*; programma's van de Fête des Vendanges in Morges, van Holiday on Ice in het Palais de Beaulieu in 1989; alle kaartjes van alle skiliften waarmee ze zich naar de pistes heeft laten brengen, van Thyon tot en met Gstaad; placemats van Brasserie Niffenager (die zij 'Niffy's' noemden) en van Café le Petit Pont Bessières (zij noemden het '2,50', de prijs van een biertje); haar medailles van de volleybalkampioenschappen van het kanton Vaud; een artistieke zwart-witfoto van een molecuulstructuur; een papieren menu van Chez Mario, dat een sterke schimmelgeur verspreidt, en een handvol automaatfoto's, van Kersti met Cressida, Kersti met Lille, Cress met Raf, Lille met Alison en Kersti met Noa. Van alle zes. Ernstig, met een

gek gezicht, lachend, met uitgestoken tong, kussend, met onnatuurlijk bruine gezichten, coupe soleil, typisch jaren negentig.

Het gevoel van nostalgie steekt haar. Ze heeft bijna twintig jaar niet in deze doos gekeken; dat mocht ze niet van zichzelf. Toch heeft ze alles bewaard. Ze was daar gelukkig, helemaal zichzelf.

Het jaarboek is niet gesigneerd door haar vriendinnen. Ze was al uit Zwitserland vertrokken toen de studenten het kregen uitgereikt, en ze hebben het haar nagestuurd. Haar 'nalatenschappen' staan er ook niet in. Die van Cressida of Lille evenmin. Ze leest die van Noa en Rafaella, en het verbaast haar nu hoe snel ze zich hebben hersteld na het ongeluk, of in elk geval genoeg om het schooljaar met de gebruikelijke lichtvoetigheid te beëindigen. *Ik laat mijn pincet na aan Komiko, mijn brownies aan Ali en de badkamer op de tweede aan de 'Helvetiërs van 1994'.*

Merkwaardig, in aanmerking genomen dat een van hun beste vriendinnen een paar weken daarvoor op mysterieuze wijze van haar balkon op de derde verdieping was gevallen. Kersti had veel meer moeite gehad om zich te herstellen. Of misschien heeft ze dat nooit helemaal gedaan. Niet alleen van het ongeluk, maar ook van de vriendschap die ze daar heeft ervaren. Nu ze het jaarboek doorbladert, wordt ze ongewild teruggevoerd naar de fase van haar leven die maar zo kort was en die toch zo veel indrukken heeft achtergelaten. Ze ziet zichzelf weer in Stratford-upon-Avon, in Bazel, bij de fakkeloptocht tijdens Kerstmis, in Villars, Verbier, Chateau-d'Oex...

'Kerst?'

Ze kijkt op, voelt zich gedesoriënteerd. Jay staat onder aan de trap, met zijn haar door de war en een slaperig gezicht. Zo te zien is hij op de bank in slaap gevallen. Kersti voelt zich vanavond ver van hem verwijderd, niet alleen vanwege alles wat er tussen hen gaande is – de stress, het geruzie, de spanning – maar omdat ze met haar gedachten bij het verleden is.

Hij ziet er opeens ouder uit, alsof ze hem ziet door de ogen van de tiener die ze toen was. Jay is net veertig geworden en zijn donkere haar vertoont zilveren draadjes, en ook in zijn voorhoofd, dat één of twee jaar geleden nog zo glad als een biljartbal was, zijn de eerste lijntjes zichtbaar. Maar ze weet dat ze te hard over hem oordeelt. In zo'n bui

is ze op dit moment. Hij is een knappe man, die moeite doet om goed in conditie te blijven. Zonder dat eerste grijs en die lijntjes in zijn voorhoofd kan hij gemakkelijk voor vijftig doorgaan. Bovendien heeft hij dat formidabele bovenlichaam – brede schouders, slanke taille, mooie sixpack – dat hij te danken heeft aan het caloriearme, suikervrije dieet dat hij sinds zijn negenendertigste verjaardag volgt.

Hij doet een stap naar haar toe, maar blijft op afstand. ‘Wat ben je aan het doen?’ vraagt hij terwijl hij zijn hand door zijn haar haalt.

‘Er is een vriendin van me overleden,’ zegt Kersti, en ze sluit het jaarboek.

‘Wie?’

‘Iemand van het Lycée. Ze had kanker.’

‘Shit. Zo jong nog.’

Niet zo jong als zeventien, denkt Kersti terwijl ze terugdenkt aan iets wat madame Hamidou ooit over Cressida had gezegd. *Cressida is te bijzonder om haar talenten aan een gewoon leven te verspillen*, had ze op gewichtige toon gezegd. *Er wacht haar een grootse toekomst, die ze ooit met de rest van de wereld zal delen.*

Kersti had altijd geloofd dat het waar was. Iedereen geloofde het. En Cressida was inderdaad voorbestemd voor iets zo groot en zo onvoorstelbaar dat de anderen het niet konden bevatten. Iets wat een tragedie bleek te zijn.

‘Misschien ga ik het komende voorjaar terug naar Lausanne,’ zegt ze tegen Jay. ‘Voor dat honderdjarig bestaan.’

Lausanne, september 1994

Het is een mooie septemberochtend als Kersti en haar moeder in Lausanne uit de trein stappen. Er hangt nog wat mist in de lucht. Het merendeel van haar bagage is al naar de school gestuurd, dus Kersti hoeft maar één koffer te dragen. Ze ziet de McDonald's aan de overkant van de straat en bedenkt dat Zwitserland nauwelijks van Toronto verschilt. Het lijkt helemaal niet op al die foto's van groene valleien, maagdelijke meren en besneeuwde bergtoppen. Wat ze ziet is verkeer, junkfood en zure gezichten van mensen die zich naar hun werk haasten. Ze zou in elke willekeurige stad kunnen zijn, wat haar tegenvalt, want wat heeft het dan voor zin gehad om helemaal hiernaartoe te komen?

Haar moeder wenkt een taxi. Kersti stapt in en drukt haar wang tegen het raampje terwijl haar moeder doorzaagt over de fondue die ze altijd in een of ander cafeetje op de Place St.-François at. Haar moeder heeft ook op het Lycée gezeten toen ze jong was en heeft altijd gewild dat haar dochters dezelfde ervaring opdeden. Alleen Kersti kwam in aanmerking voor dit 'voorrecht', want de cijfers van haar zussen waren niet hoog genoeg om op het Lycée toegelaten te worden. Kersti had wel de cijfers maar niet de wil om in het buitenland naar school te gaan, maar aangezien ze haar moeders laatste hoop is, heeft ze in deze kwestie weinig te vertellen gehad. Iedereen denkt dat het een geweldig cadeau is wat ze krijgt, maar Kersti weet wel beter: haar ouders sturen haar naar het buitenland omdat ze moe zijn en rust willen.

Kersti's moeder was vijfenveertig toen ze Kersti kreeg, wat de leeftijd is waarop de meeste moeders al kleinkinderen hebben. Ze heeft vaalblauwe ogen en haar lichtblonde haar is in de loop der jaren geler

geworden, als oud krantenpapier. Ze is nog steeds slank, maar de minder scherpe lijnen en hoeken van haar lichaam verraden haar leeftijd. Kersti heeft het altijd jammer gevonden dat ze zulke oude ouders heeft. Al op heel jonge leeftijd was het haar duidelijk dat haar ouders al hun energie en enthousiasme in het grootbrengen van haar drie oudere zussen hadden gestoken en dat zij het vooral met de restjes daarvan had moeten doen. Dat ze haar nu naar een buitenlandse kostschool sturen, geeft haar meer het idee dat ze van haar af willen dan dat haar een groot voorrecht te beurt valt.

‘Als je je spullen hebt uitgepakt,’ kwettert haar moeder, en haar Estlandse accent klinkt nog scherper dan normaliter, ‘wandelen we naar de Place St.-François voor een kop warme chocolade en een *ramequin*. Je hebt nooit echte warme chocolade geproefd voordat je die daar hebt gedronken.’

Kersti blijft uit het raampje kijken en denkt aan de brokjes informatie uit de vele brochures over Lausanne die haar moeder haar de afgelopen maanden heeft gegeven. De stad is gebouwd op de zuidelijke helling van het bergplateau, herinnert ze zich, dat bij Ouchy vanaf de oever van het meer van Genève oploopt. Als de taxi door de klinkerstraten omhoog rijdt, verschijnt langzaam het indrukwekkende panorama van de Zwitserse Alpen in beeld en begint de stad er eindelijk Europees uit te zien.

Haar nieuwe school bevindt zich in een buitenwijk van Lausanne, niet direct aan de straat maar achter een zwart smeedijzeren hek en aan het zicht onttrokken door een muur van bladrijke bomen. Als ze op de oprit rijden, ziet Kersti de zwarte tralies voor de ramen en vergelijkt ze de school zonder het te willen met een achttiende-eeuwse vrouwengevangenis. Ze kan zich niet voorstellen dat dit de plek is waar ze de komende vier jaar zal wonen.

De campus wordt gevormd door een zestal gebouwen waarvan de twee grootste met elkaar zijn verbonden door een overdekte voetgangersbrug. Alle gebouwen zijn wit en hebben groene raamkozijnen en rode pannendaken.

Kersti sjouwt haar koffer naar Huber House, het hoofdgebouw, zegt haar moeder. Naast de ingang hangt een plaquette met de tekst: LYCÉE INTERNATIONAL SUISSE – WELKOM. Op de begane grond is de eetzaal

en de kamers zijn op de eerste, tweede en derde verdieping. De andere huizen heten Frei, Chateau en Lashwood.

Binnen in Huber House is het donker en tochtig, en ziet alles er wat aftands uit. Het doet Kersti denken aan haar geboortehuis vroeger in Estland. Overal waar ze kijkt ziet ze donker hout: de lange eettafels, de stoelen, de vloer en het plafond, de sierlijsten, de trap, de leuning en de balustrades. De gordijnen zijn van donkergroen fluweel en reiken tot op de vloer. In de foyer hangt een plaquette met het motto van de school: JONGE VROUWEN VOORBEREIDEN OP HUN WERELDBURGERSCHAP – SINDS 1915. Het ruikt er naar stoofvles en sigarettenrook.

‘Ah, roken,’ zegt haar moeder met een nostalgische zucht. ‘Wat mis ik Europa.’ Haar grootste probleem met Canada is dat niemand er nog rookt.

In de foyer worden ze begroet door een kleine vrouw met donker haar, een rode blazer met schoudevullingen, een rode kokerrok en sneeuw witte Reeboks. Ze kan zowel vijfenveertig als vijfenvijftig zijn, dat is moeilijk te zeggen. Ze is niet erg aantrekkelijk – haar donkere haar is geknipt in een slordig mannenkapsel, absoluut niet flatterend, alsof ze het zelf heeft gedaan met een botte keukenschaar – maar haar bruine ogen hebben een warme glans. Of het komt door haar glimlach, alsof ze oprecht blij is je te zien.

‘Ik ben madame Hamidou,’ zegt ze terwijl ze Kersti een stevige hand geeft. ‘Welkom op het Lycée en in Huber House. Ik ben jullie huismoeder.’

Ze heeft een pezig, atletisch lichaam waarmee ze met twee treden tegelijk op haar smetteloze sportschoenen de trap op loopt. ‘Voor het eind van het jaar ben je in topvorm,’ zegt ze over haar schouder. Kersti kan haar accent niet plaatsen. Ze spreekt perfect Engels met een heel licht Europees accent... mogelijk Frans of Duits. ‘Hier is je kamer,’ zegt ze, en ze gooit een deur open. ‘Je kamergenoot heet Cressida. Ze is hier al langer, dus zij kan je wegwijs maken.’

‘Vanaf welke klas is ze hier?’ wil Kersti’s moeder weten. ‘Ik ben begonnen in groep 6 van het basisonderwijs, tot aan mijn einddiploma middelbare school.’

‘Cressida is hier vanaf groep 4 van het basisonderwijs.’

Groep 4? Kersti voelt een nieuw soort dankbaarheid voor haar

moeder omdat ze haar niet al op zevenjarige leeftijd naar Europa heeft gestuurd.

‘De welkomstlunch is om kwart over twaalf,’ zegt Hamidou. ‘Alleen voor leerlingen.’

Kersti gaat de kamer binnen en kijkt in het rond. Alles ziet er vreemd ouderwets uit en niets past bij elkaar. Er zijn twee eenpersoonsbedden met hoge koperen hoofdeinden en identieke dekbedden met een goudkleurig paisleypatroon, typisch jaren zestig. De meubels zijn zwaar en van eikenhout: de nachtkastjes tussen de bedden, twee kleine bureaus, een boekenkast en twee kolossale kledingkasten. Op de vloer ligt een kleed met een patroon van medaillons in roestbruine en mosterdgele tinten, het bloemetjesbehang is uitgevoerd in roze en lichtgroen, voor de ramen hangt vitrage aan houten ringen en de porseleinen wastafel in de hoek dateert waarschijnlijk uit 1915, toen de school werd gebouwd.

‘Dus dit is jullie veertigduizend dollar waard?’ zegt Kersti terwijl ze naast het bed gaat staan en haar hand op het foeilelijke dekbed legt. Ze weet wat een jaar op het Lycée kost, want ze had haar vader erover horen klagen. Hij had Kersti er niet eens met een beurs naartoe willen sturen, maar haar moeder kan heel onverzettelijk zijn.

‘Wacht maar tot je eronder slaapt,’ zegt haar moeder, en ze ritst Kersti’s koffer open. ‘Er zit ganzendons in.’

Kersti zou dik tevreden zijn met het oude polyester dekbed dat ze thuis had. En met een gewone middelbare school, in Toronto, en haar eigen kamer met haar eigen dingen. Ze hoefde niet van de Alpen te skiën, onder ganzendons te slapen en Frans te leren om een compleet mens te worden. Ze opent de grote ramen die uitzien op de achterkant van het terrein en nu ziet ze eindelijk de ansichtkaart die ze zich had voorgesteld: dicht op elkaar staande huisjes met rode pannendaken, kerktorens en het spiegelende water van het Meer van Genève, dat zich uitstrekt tot Frankrijk aan de overkant, en de majestueuze Alpen links van haar.

‘Daar ligt Evian,’ zegt haar moeder. ‘Vind je het niet beeldschoon? Ik herinner me de dag dat ik hier aankwam...’

Kersti luistert niet meer naar haar moeder. Het uitzicht is mooi. En de lucht ruikt lekker. Als schoon wasgoed. Maar thuis is het niet.

De lunch bestaat uit een dikke, donkerbruine hachee met vreemde witte noedels die eruitzien als gekookte wormen. Met een lekker, warm broodje erbij, een kop warme chocolade en een kiwi toe. Kersti eet in stilte, gezeten naast een heel groot Duits meisje met een bolle helm van haar, kleren uit de jaren zeventig en een sterke lichaamsgeur die zich over de tafel verspreidt. Volgens het naamplaatje op haar borst heet ze Angela Zumpt. De geur is zo doordringend dat Kersti niet haar kant op kan kijken zonder onpasselijk te worden.

De lerares aan het hoofd van hun tafel heet mevrouw Fithern. Ze heeft krullend bruin haar en tanden die een beetje naar voren staan. Ze komt uit Engeland, vertelt ze, en ze vraagt waar zij vandaan komen, naar welke groep ze gaan en hoe Zwitserland hun tot nu toe bevalt. Kersti is blij dat ze halverwege de tafel zit en geen vragen hoeft te beantwoorden. Ze is niet als de andere meisjes. Ze is hier de enige met een of andere vage studiebeurs.

Haar kamergenoot komt niet opdagen voor de welkomstlunch, en ze is er ook nog niet als Kersti's moeder na het avondeten vertrekt. Tien uur bedtijd. Tien uur! Kersti is niet meer om tien uur naar bed gegaan sinds ze op de basisschool in groep 5 zat. Ze zit alleen op haar nieuwe kamer, staart door het raam naar de Alpen en voelt zich eenzamer dan ooit. Ze mist haar moeder nu al. Hoe kan een moeder dat doen, vraagt ze zich af, haar kind in een vreemd land dumpen en dan gewoon weggaan? Hoe krijgen de moeders van al deze wezen dit voor elkaar?

Kersti stelt zich voor wat voor moeder zij later voor haar eigen kinderen zal zijn. Liefhebbend, zorgzaam, grappig, altijd aanwezig. Zij zal ze nooit naar verre landen sturen. Ze zal een en al toewijding zijn, en meer dan alles bij ze willen zijn. En ze wil ze voordat ze dertig is, als ze nog vol energie en enthousiasme is. Haar eerste dochter zal Eila heten. Haar tweede Elise. Voor een jongetje heeft ze nog geen naam, maar ze denkt ook niet dat ze jongetjes zal krijgen.

Tegen tien uur steekt madame Hamidou haar hoofd om de hoek van de deur en wekt ze Kersti uit haar gedachten. 'Morgen komt Cresida,' zegt ze. 'Dan wordt het leuker, kind.'

Hamidou doet het licht uit en sluit de deur achter zich. Kersti hoort haar rappe voetstappen op de trap naar de lounge, een verdieping lager. Ze kan de rook van madame Hamidous sigaretten ruiken. Ze

gaat liggen, sluit haar ogen en geeft zich over aan haar jetlag. Ze slaapt als een roos onder het zachte dekbed terwijl de frisse Zwitserse berglucht door het open raam naar binnen stroomt.

De volgende ochtend, als Kersti terugkomt van de douche, staat haar kamergenoot, Cressida Strauss, een doos boeken uit te pakken. Kersti's adem stukt in haar keel; ze heeft nog nooit zo iemand gezien.

‘Hallo,’ zegt het meisje terwijl ze een paar boeken in de kast schuift.

Kersti is naakt, afgezien van de handdoek die ze om zich heen heeft geknoopt, en haar badslippers. Er zit een druppel bloed op haar scheenbeen, waar ze zich heeft gesneden toen ze haar benen schoor. Cressida is gekleed in een chambray polo, een gebleekte Levi's en rijlaarzen, kortom, heel gewoon. Maar zoals zij die kleren draagt... Ze ziet eruit alsof ze zonet heeft paardgereden, met een frisse blos op haar wangen en haar haar door de war, alsof ze voor een Ralph Lauren-advertentie poseert. Om haar heen staan haar koffers en nog een paar dozen op de vloer.

‘Ik ben Cressida,’ zegt ze zo gewoon als maar mogelijk is. Maar ze is verre van gewoon. Ze heeft prachtig, ontembaar haar dat in blonde spiralen alle kanten op staat. Haar hoofd lijkt net iets te groot voor haar slanke lichaam, maar ze is beeldschoon met haar lichtgroene ogen, haar lange wimpers en haar prominente, gehoekte wenkbrauwen. Maar Kersti is pas echt onder de indruk van haar volmaakte, roze teint, die ze ongetwijfeld aan de schone Zwitserse buitenlucht te danken heeft. Haar postuur, haar lengte, haar lange benen... alles tezamen niets minder dan een meesterwerk in tienerschoonheid.

Terwijl Kersti haar bijna met open mond aangaapt, haat ze zichzelf, aanbidt ze wat ze ziet en denkt ze tegelijkertijd, hoe irreëel het ook is: ik wil jou zijn. Ze voelt zich bijna ineenschrompelen in haar aanwezigheid. Cressida's schoonheid is van een ander niveau. Ze is van een andere wereld.

‘Waar kom je vandaan?’ vraagt Cressida terwijl ze weer een paar boeken op de plank zet.

‘Canada.’

‘Met een naam als Kersti Kuusk?’

‘Mijn ouders komen uit Estland, maar ik ben opgegroeid in Toronto.’

‘Fijn om te horen. Geen taalbarrière. Mijn vorige kamergenoot kwam uit Japan. Sprak geen woord Engels.’

Zonder het te willen kijkt Kersti naar de titels van de boeken die Cressida in hun gemeenschappelijke boekenkast zet: *Ulysses*, *The Wings of the Dove*, *To the Lighthouse*, *The Sound and the Fury*, *Tender is the Night*.

‘Zullen we een vaatje gaan drinken?’ vraagt Cressida met Dostoevsky’s *De Idioot* in haar hand.

‘Wat is een vaatje?’

Cressida glimlacht. Prachtige tanden, glanzend wit, recht.

Ze lopen de straat in en komen bij Café le Petit Pont Bessières, waar een stel oudere Zwitserse mannen onder het tl-licht hun bierontbijt zitten te nuttigen. Cressida bestelt twee vaatjes, wat tonvormige pullen Cardinal-bier blijken te zijn. ‘Welkom in Zwitserland,’ zegt ze, en ze tikt haar pul tegen die van Kersti. ‘Wat denk je er tot nu toe van?’

‘Ik vind de leerlingen een tikje vreemd,’ zegt Kersti. ‘Iedereen rookt, ze spreken de vreemdste talen en dragen sweatshirts met schouder-vullingen.’

Van wat ze gisteren tijdens de lunch te weten is gekomen, zijn de meeste leerlingen van het Lycée afkomstig van Europese kostscholen. Hun ouders zijn prinsen en prinsessen, beroemde ontwerpers en acteurs, en oliebaronnen uit het Midden-Oosten.

‘Ik vind dat je een mooie naam hebt,’ zegt Kersti. ‘Cressida. Die heb ik nooit eerder gehoord.’

‘Mijn moeder is een Shakespeare-fanaat,’ legt Cressida uit. ‘Maar natuurlijk moest ze me noemen naar een van de onbekendste en meest onbegrepen personages van al zijn stukken.’

Ze wacht even op een reactie, totdat ze beseft dat Kersti geen idee heeft waar ze het over heeft, en zegt dan: ‘Cressida was een verraadster, het toonbeeld van vrouwelijk dualisme. Ze had haar zogenaamde ware liefde, Troilus, een Trojaan, betrapt met een ander en het daarna aangelegd met de Grieken. Vanaf dat moment is ze min of meer vergeten.’

‘Mijn naam, Kersti, betekent *volgeling van Christus*, wat best grappig is, want mijn ouders zijn allebei atheïst.’

Cressida begint te lachen en Kersti heeft opeens het verpletterende

verlangen om indruk te maken op haar nieuwe kamergenoot, om haar almaar weer te horen lachen.

‘En, wat is jouw verhaal?’ vraagt Cressida.

‘Zover ik weet heb ik dat niet.’

‘Natuurlijk wel. Als je hier bent, heb je een verhaal.’

Kersti denkt hierover na. Ze aarzelt, voelt zich onzeker, meer dan gewoonlijk. Het bier maakt haar duizelig. Alles wankelt... haar geest, de ruimte waar ze is, haar gevoel van evenwicht.

Cressida houdt haar een sigaret uit haar pakje Marlboro Light voor.

‘Ik rook niet...’

‘Oké.’ Cressida steekt de sigaret zelf op. ‘Dat komt nog wel,’ zegt ze vol zelfvertrouwen. ‘Roken is hier zoiets als ademhalen. Ik ben op mijn twaalfde begonnen.’

‘Mijn ouders zijn Europeanen. Ze roken allebei.’

Cressida blaast een volmaakt ronde ring van rook uit, die over Kersti's hoofd zweeft. ‘Heb je Claudine al ontmoet?’

‘Wie?’

‘Madame Hamidou. Onze plaatsvervangende moeder.’

‘Ja. Ze lijkt me aardig.’

‘Wat doet je vader?’ vraagt Cressida, die van het ene onderwerp naar het andere springt.

‘Mijn vader heeft een reisbureau.’

Cressida trekt haar ene wenkbrauw op.

‘Ik ben hier met een beurs,’ zegt Kersti.

Cressida houdt haar hoofd schuin en blijft Kersti aankijken met haar blauwgroene ogen, helder en volmaakt van kleur als twee geslepen edelstenen.

‘Mijn moeder is van het “oude geld”,’ legt Kersti uit. ‘Haar ouders waren rijk, maar ze hebben haar onterfd toen ze in Canada met mijn vader trouwde.’

‘Wat romantisch.’

Kersti had nog nooit aan het huwelijk van haar ouders gedacht als ‘romantisch’. Het is waar dat Anni Lepp afkomstig was uit een redelijk invloedrijke familie, althans, naar Estlandse maatstaven, en dat ze dat allemaal heeft opgegeven om bij Kersti's vader, Paavo, te kunnen zijn. Maar als Kersti terugdenkt aan haar vroege jeugd, had de foute, on-

praktische beslissing van haar moeder altijd als een donkere wolk boven het hele gezin gehangen. Romantisch was het in elk geval nooit geweest.

Anni kwam uit de oude stad Tallinn en was de dochter van een succesvol architect. Ze heeft altijd beweerd dat ze een goede jeugd heeft gehad. Ze woonden in een modern huis aan de rand van een groot dennenbos, en een van haar dierbaarste herinneringen is dat ze elke ochtend in huis haar crosscountryski's aandeed en zo van de buitentrapp naar beneden en rechtstreeks het bos in skiede. Toen ze negen was, had haar vader haar in Zwitserland op school gedaan. Het was 1944, en hij wilde niet alleen dat ze in veiligheid was, maar ook dat ze betere kansen kreeg dan een arm land als Estland haar te bieden had. Uiteindelijk zou ze bijna tien jaar in Zwitserland blijven. Haar vader stuurde zijn geld ook naar Zwitserland, bracht het daar in veiligheid zolang de oorlog duurde, waarmee hij voorkwam dat hij alles kwijtraakte, net als de meeste Estlanders. Toen Anni haar eindexamen van het Lycée had gehaald, stuurden haar ouders haar naar Canada om bij een achterneef en -nicht te gaan wonen, in de hoop dat ze daar een beter leven zou hebben dan in Estland.

Paavo was een arme arbeidersjongen uit Kalamaja, in het noorden van Tallinn. Hij had geen schoolopleiding, geen bijzondere vaardigheden en geen ambitie. Hij stond aan de lopende band in een fabriek waar crosscountryski's werden gemaakt. Hij was in 1948 op achttienjarige leeftijd naar Canada gekomen, met de *SS Walnut*, een schip vol Baltische vluchtelingen die de Russische invasie niet wilden afwachten. Paavo had een meisje als Anni Lepp niets substantieels te bieden, maar hij was buitengewoon knap en charismatisch, en ze viel als een blok voor hem toen ze elkaar op de dansavond van de Estonian Youth Club leerden kennen. Hij was toen al vijf jaar in Canada, maar hij stond nog steeds achter de lopende band in fabrieken. Hij had nog helemaal niets bereikt.

Haar ouders waren woedend geweest. Alle moeite die ze hadden gedaan en offers die ze hadden gebracht om hun dochter een beter leven te kunnen geven, hadden Anni uiteindelijk gebracht bij een Estlandse arbeider die amper zelf de eindjes aan elkaar kon knopen. Toen ze met hem trouwde, hadden ze haar ontferd.

Veertig jaar later hebben Kersti's ouders het akelige soort huwelijk dat niet door heftige ruzies maar door langdurige, verwijtende stiltes wordt gekenmerkt.

‘Heeft ze er nooit spijt van gehad?’ vraagt Cressida.

‘Dat ze met mijn vader is getrouwd?’

‘Dat ze het familiekapitaal heeft opgeofferd.’

‘Daar wordt nooit over gepraat.’

‘Nee, dat doen ouders zelden,’ zegt Cressida. ‘Die zijn veel te bang om toe te geven dat zij ook fouten maken. God moge verhoeden dat we ontdekken dat ze menselijke trekjes hebben.’

‘Wat zijn jouw ouders voor mensen?’ vraagt Kersti haar. ‘Hoe komt het dat ze je hiernaartoe hebben gestuurd toen je nog zo jong was?’

‘Omdat dat het beste voor me was,’ zegt Cressida, alsof ze het al een miljoen keer eerder heeft gezegd en er zelf in gelooft. Zelfs Kersti kan horen dat het een ingestudeerd antwoord is. ‘Mijn moeder is actrice en mijn vader is producer. Zij is Brits en hij reist voortdurend heen en weer tussen L.A. en New York. Ze blijven nooit erg lang in dezelfde stad. Ze vonden dat een kostschool me de meest stabiele basis zou geven.’

‘Is dat zo?’

‘Ja, natuurlijk.’

Kersti kan niet zeggen of ze het meent of niet.

‘Wat maakt het voor verschil of ik hier in mijn eentje zit of dat ze me in de VS van hot naar her slepen?’ zegt Cressida retorisches. ‘Uiteindelijk komt het op hetzelfde neer.’

Ze drinkt haar pul leeg en wenkt de ober, die het blijkbaar niet kan schelen hoe oud ze zijn.

‘Doe je dit elke zondagochtend?’ vraagt Kersti haar.

‘En zaterdagmiddag, na de lunch.’

‘Is er hier verder nog iets te doen?’

‘Afgezien van skiën? We gaan soms naar Ouchy, bij het meer.’

De ober brengt het bier en Cressida praat met hem in perfect, melodius Frans. Ze lachen en hij klopt haar zachtjes op haar schouder.

‘Wat kun je me nog meer over Kersti Kuusk vertellen?’

Kersti zou haar dolgraag iets dramatisch of schokkends willen vertellen, iets wat indruk maakt, maar dat heeft ze niet in haar reper-

toire. Haar vader drinkt te veel. Wiens vader niet? Ze is nog maagd. Ze voelt zich alsof ze van een andere planeet komt en dat er allerlei onheil op de loer ligt, zoals altijd. 'Ik ben nogal gewoon, denk ik.'

'Je hebt toch wel een of ander smeug geheim?'

'Thuis is mijn bijnaam Ônnetus,' probeert Kersti.

'En dat betekent?'

'Ongelukje,' antwoordt Kersti. 'Mijn moeder raakte zwanger van me nadat ze haar eileiders hadden afgebonden, zeven jaar na wat haar laatste kind zou moeten zijn. Ik kan ook slecht opschieten met de rest.'

'Vonden ze je dan niet schattig en werd je niet met liefde overladen? Zo gaat het toch altijd met nakomertjes?'

'Bij ons thuis niet. Ik werd vooral genegeerd. Alsof ik geen echte Kuusk ben omdat ik niet gepland was. Volgens mij is dat de echte reden dat ze me hiernaartoe hebben gestuurd. Ze hebben gewoon de fut niet meer om me groot te brengen.'

'Zie je, ik wist wel dat je een geheim had,' zegt Cressida triomfantelijk.

'Ik denk er nooit over na.'

'Dat lieg je. Volgens mij denk je er heel vaak over na.'

Cressida heeft gelijk. Kersti denkt er vaak aan. Dat Cressida dat nu al over haar kan vertellen, is eigenlijk heel bijzonder. Niemand heeft haar ooit op deze manier doorzien, of de moeite genomen om haar eens goed te bekijken en haar te accepteren zoals ze is, kun je beter zeggen. Het schijnt Cressida geen barst uit te maken dat Kersti geen rijke, beroemde ouders heeft, of hoe ze zich aan de rest van de wereld voordoet, of hoe ze eruitziet, of hoe ze hier op een nogal stompzinnige manier stoer zit te doen. Ze heeft haar hand direct in Kersti's hart gestoken, er wat rondgetast, gezocht naar iets wat echt en schokkend was, wat ze kon vastpakken. Dat is waarin ze werkelijk geïnteresseerd is, de keiharde waarheid, hoe smerig ook. Voor Kersti voelt het als een bevrijding.

'En jij?' vraagt Kersti. 'Wat is jouw verhaal?'

'Dit is ons eerste uitje pas,' zegt Cressida met een glimlach. 'Nog te vroeg voor mijn duistere geheim.'

Kersti vermoedt dat Cressida meer dan één duister geheim heeft.

Lees verder in *De school voor afgeschreven kinderen*

Eerste druk juni 2020

Oorspronkelijke titel *The Finishing School*

Oorspronkelijke uitgever Harper, an imprint of HarperCollins Publishers, New York

Copyright © 2017 by Joanna Goodman

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the

Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2020 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Martin Jansen in de Wal

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © Ilina Simeonova / Trevillion Images

Opmaak binnenwerk Pre Press Media Groep, Zeist

ISBN 978 90 261 4414 1

ISBN e-book 978 90 261 4415 8

ISBN luisterboek 978 90 261 5172 9

NUR 302

www.uitgeverijdefontein.nl

Uitgeverij De Fontein vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.